

## **ŠKOLNÍ DRUŽINA při ZŠ MALONTY**

### Vzdělávací oblasti:

Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura)  
Matematika a její aplikace  
Informační a komunikační technologie (Vzdělávací hry)  
Člověk a jeho svět  
Člověk a společnost (Výchova k občanství)  
Člověk a příroda (Fyzika, Přírodopis, Zeměpis)  
Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)  
Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)  
Člověk a svět práce

### Specifické cíle školy:

Podpora zdraví  
Podpora ochrany životního prostředí  
Podpora uměleckých oblastí (Výtvarná výchova, Hudební výchova, Dramatická výchova)

### Očekávané výstupy předmětů:

Vychovatelka ŠD – spolupráce s třídním učitelem a ostatními učiteli, s výchovným poradcem.  
Vzdělávání žáků mimo vyučování. Systematické doplňování školní výuky v těchto vzdělávacích oblastech.

## Český jazyk a literatura

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Čtení             | - praktické čtení (technika čtení, pozorné a plynulé čtení)                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Naslouchání       | - praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem)<br>- věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní, zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)                                                                                                                                                             |
| Mluvený projev    | - dýchání, výslovnost, vyjadřování<br>- rozlišit a užít v praktickém životě: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog, zdvořilé vystupování, mimika, gesta                                                                                                                           |
| Písemný projev    | - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)<br>- technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)<br>- žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, pozvánka, vzkaz – oznámení = rozdíl)                          |
| Jazyková výchova  | - pomocí didaktických her a soutěží procvičovat slovní zásobu a tvoření slov, pravopis (velká písmena na začátku věty; vlastní jména; tvrdé, měkké a obojetné souhlásky; slova spisovná)                                                                                                                                    |
| Literární výchova | - umět naslouchat literárním textům, vyjádřit pocity z přečteného textu<br>- umět reprodukovat text přečteného, umět rozlišit literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka;<br>- spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání |

## Matematika a její aplikace

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Číslo a početní operace           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení čísel, zápis a porovnávání přirozených čísel do 1000</li> <li>- jednoduché početní operace (zpaměti)</li> <li>- zaokrouhlování přirozených čísel</li> <li>- provádění odhadů a kontrol výsledků početních operací</li> </ul>                                        |
| Závislosti, vztahy a práce s daty | <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace v čase a jednoduché převody jednotek času</li> <li>- seznámení s jízdním řádem</li> </ul>                                                                                                                                                                       |
| Geometrie v rovině, v prostoru    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozeznat a pojmenovat rovinné útvary a jednoduchá tělesa: lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník; kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</li> <li>- porovnávat, měřit a odhadovat velikosti</li> </ul> |

## Člověk a jeho svět

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Místo, kde žijeme | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>domov</u> (prostředí domova, orientace v místě bydliště)</li> <li>- <u>škola</u> (prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy)</li> <li>- <u>obec, místní krajina</u> (její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, doprava)</li> <li>- <u>okolní krajina</u> (místní oblast, region) – povrch krajiny, vodstvo na pevnině, rostlinstvo a živočichové, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, světové strany</li> <li>- <u>naše vlast</u> (domov, krajina, národ, státní symboly)</li> <li>- <u>Evropa a svět</u> (cestování)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                    |
| Lidé kolem nás    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>rodina</u> (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání)</li> <li>- <u>soužití lidí</u> (mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým)</li> <li>- <u>chování lidí</u> (vlastnosti lidí, pravidla slušného chování)</li> <li>- <u>vlastnictví</u> (soukromé, veřejné, osobní, společné; peníze)</li> <li>- <u>právo a spravedlivost</u> (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví)</li> <li>- <u>kultura</u> (podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura)</li> <li>- <u>základní globální problémy</u> (nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí)</li> </ul> |

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lidé a čas           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>orientace v čase a časový řád</u> (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období)</li> <li>- <u>současnost a minulost v našem životě</u> (proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny)</li> <li>- <u>regionální památky</u> (péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost)</li> <li>- <u>báje, mýty, pověsti</u> (minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Rozmanitost přírody  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>látky a jejich vlastnosti</u> (třídění látek, změny látek a skupenství)</li> <li>- <u>voda a vzduch</u> (výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, význam vzduchu pro život)</li> <li>- <u>vesmír a Země</u> (sluneční soustava, den a noc, roční období)</li> <li>- <u>rostliny, houby, živočichové</u> (znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka)</li> <li>- <u>životní podmínky</u> (význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí)</li> <li>- <u>rovnováha v přírodě</u> (význam, vzájemné vztahy mezi organismy)</li> <li>- <u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u> (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadků, živelné pohromy a ekologické katastrofy)</li> </ul> |
| Člověk a jeho zdraví | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>lidské tělo</u> (životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, vývoj jedince, rozdíly mezi mužem a ženou)</li> <li>- <u>partnerství, rodičovství</u> (rodina a partnerství)</li> <li>- <u>péče o zdraví, zdravá výživa</u> (denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena)</li> <li>- <u>návykové látky a zdraví</u> (odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače)</li> <li>- <u>osobní bezpečí</u> (bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace – šikana, týrání; brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci)</li> <li>- <u>situace hromadného ohrožení</u></li> </ul>                                                                                                               |

## Umění a kultura

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hudební výchova  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- prostředek pro sebevyjádření žáka</li> <li>- rozvoj hudebnosti, hudebních schopností a dovedností (sluch, rytmus, zpěv, pohyb při hudbě, poslech, instrumentální nástroje)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Výtvarná výchova | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>rozvíjet smyslovou citlivost</u> (linie, tvar, objem, světlo, barva, podobnost, kontrast, rytmus; velikost, výraznost; zapojit ostatní vnímatelné smysly – hmat, sluch, čich, chuť, pohyb; porovnávat a rozlišovat různé druhy interpretace – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama a přistupovat k nim jako ke zdroji inspirace)</li> <li>- <u>uplatnit subjektivitu</u> (vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představy a osobní zkušenosti – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby)</li> <li>- <u>rozlišit obrazné vyjádření</u> (hračky, objekty, ilustrace textů, malba-volná, plastika, animovaný film, comics, fotografie, reklama)</li> <li>- <u>smyslově vnímat</u> vizuálně obrazná vyjádření (uplatnit je při vlastních tvůrčích činnostech)</li> <li>- <u>ověřovat komunikační účinky</u> – osobní postoj (utváření a zdůvodňování); odlišné interpunkce – názory ve skupině (samostatně vytvořených i přejatých prací) – porovnání s vlastní interpretací; komunikovat se spolužáky, rodin.</li> </ul> |

## Člověk a zdraví

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Činnosti ovlivňující zdraví                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>význam pohybu pro zdraví</u> (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)</li> <li>- <u>příprava organismu</u> (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)</li> <li>- <u>zdravotně zaměřené činnosti</u> (správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, relaxační cvičení a jejich praktické využití)</li> <li>- <u>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</u></li> <li>- <u>hygiena při TV</u> (cvičební prostředí, oblečení, obutí)</li> <li>- <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u> (organizace a bezpečnost cvičeb. prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV)</li> </ul> |
| Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>pohybové hry</u></li> <li>- <u>základy gymnastiky</u> (průpravná cvičení)</li> <li>- <u>rytmické a kondiční formy cvičení</u> pro děti (s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem; jednoduché tance)</li> <li>- <u>základy atletiky</u> (rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem)</li> <li>- <u>základy sportovních her</u> (manipulace s míčkem, pálkou, spolupráce</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                     | <p>ve hře, průpravné hry)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>turistika a pobyt v přírodě</u> (přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody)</li> <li>- <u>hry na sněhu a na ledě</u> (základní techniky pohybu)</li> </ul>                                                     |
| Činnosti podporující pohybové učení | <ul style="list-style-type: none"> <li>- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály)</li> <li>- organizace při TV</li> <li>- zásady jednání a chování (fair play)</li> <li>- pravidla her, závodů, soutěží</li> <li>- měření a posuzování pohybových dovedností</li> <li>- zdroje informací o pohyb. činnostech</li> </ul> |
| Zdravotní tělesná výchova           | přihlédnout ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## Člověk a svět práce

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Práce s drobným materiálem | - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)                                                                                                                                                                                                                     |
| Konstrukční činnosti       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</li> <li>- lidové zvyky, tradice, řemesla</li> <li>- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů</li> <li>- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</li> </ul> |
| Pěstitelské práce          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozorování přírody</li> <li>- pěstování pokojových rostlin</li> <li>- rozlišení rostlin, podmínky pro růst, důležitost, upotřebení (okrasné, léčivky, koření, zelenina aj.)</li> </ul>                                                              |
| Příprava pokrmů            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- prakticky: jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, vhodné chování při stolování</li> <li>- teoreticky: význam techniky v kuchyni, skladování potravin, pořádek a čistota; ZÁKLADY HYGIENY, BEZPEČNOST</li> </ul>                     |

## Průřezová témata

1. **Osobní a sociální výchova** (smyslové vnímání, pozornost, soustředění, dovednost zapamatování, řešení problému; co o sobě vím a co ne, mé chování, můj vztah ke mně samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, moje tělo, moje psychika (temperament, postoj), já o sobě, druzí o mně; cvičení sebekontroly, sebeovládání, vlastní jednání a prožívání, vůle, organizace vlastního času (plánování učení a studia), osobní cíle; dobrý vztah k sobě samému, předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích; tvořivost v mezilidských vztazích (nápad, originalita).

Poznávání lidí, mezilidské vztahy (pohled na svět očima druhého), respektování, podpora, pomoc, pozorování a aktivní naslouchání, výraz řeči, monolog, dialog, komunikace (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost, apod. Obrana proti agresi a manipulace; otevřená komunikace; pravda, lež a předstírání; pozitivní myšlení, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny.

2. **Výchova demokratického občana**

Škola - otevřený partner; demokratická atmosféra a demokr. vztahy ve škole.

Občan - odpovědný člen společnosti (práva, povinnosti, postoje, činy)

Listina základních práv a svobod; práva a povinnosti občana.

Vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce.

Volební systémy a demokratické volby. Obec - jednotka samosprávy státu.

Principy demokracie - fungování: spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka.

3. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy.

Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa, mezinárodní setkávání; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; vzdělávání mladých Evropanů.

Jsme Evropané - co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.

4. **Multikulturní výchova**

Multikultura - prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin; vstřícný postoj k odlišnostem; cizí jazyk - nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání.

Smír a solidarita - odstranění diskriminace; nekonfliktní život ve společnosti; aktivní spolupodílení na přetváření společnosti; otázka lidských práv.

Etnický původ - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; slušné chování; tolerance, empatie, umění vžít se do role toho druhého; lidská solidarita.

Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik; základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.

5. **Environmentální výchova**

Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo - město - vesnice, kulturní krajina. (Význam, změny, vliv člověka, důležitost pro člověka, pro krajinnou ekologii aj.)

Základní podmínky života - voda, vzduch, půda, energie (energ. zdroje), přírodní

zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, hospodaření s přírodními zdroji)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí; odpady a hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek; ochrana přírody; změny v krajině - lidské aktivity

Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém; prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi

**6. Mediální výchova**

Média ve společnosti, ovlivňování médií, působení na chování; vliv médií na každodenní život, společnost; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

